

Служба „Преса и
информация“

Общ съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 52/21
Люксембург, 14 април 2021 г.

Решения по дела T-378/20
Ryanair DAC/Комисия и T-379/20 Ryanair DAC/Комисия

Мерките за помощ, приети от Швеция и Дания в полза на SAS за вредите вследствие на отмяната или промяната на разписанието на полетите в резултат на налагането на ограничения за пътуване, свързани с пандемията от COVID-19, са съвместими с правото на Съюза

Предвид това че SAS притежава значително по-голям пазарен дял от най-непосредствения си конкурент в тези две държави членки, помощите не представляват незаконна дискриминация

През април 2020 г. Дания и Швеция уведомяват Комисията за две отделни мерки за помощ в полза на дружество SAS AB, всяка от които е под формата на гаранция по револвираща кредитна линия с лимит 1,5 милиарда шведски крони (SEK)¹. Посочените мерки имат за цел да обезщетят частично SAS за претърпените от него вреди вследствие на отмяната или промяната на разписанието на неговите полети в резултат на налагането на ограничения за пътуване, свързани с пандемията от COVID-19.

С решения от 15 април 2020 г.² и 24 април 2020 г.³ Комисията квалифицира тези мерки като държавни помощи⁴, които са съвместими с вътрешния пазар на основание член 107, параграф 2, буква б) ДФЕС. Съгласно тази разпоредба помощи за отстраняване на щети, причинени от природни бедствия или други извънредни събития, са съвместими с вътрешния пазар.

Авиокомпанията **Ryanair** подава жалби за отмяна на тези решения, които обаче са отхвърлени от десети разширен състав на Общия съд на Европейския съюз. В този контекст Общият съд за пръв път потвърждава законосъобразността от гледна точка на член 107, параграф 2, буква б) ДФЕС на индивидуални държавни помощи, приети в отговор на последиците от пандемията от COVID-19⁵.

Преценка на Общия съд

На право място, Общият съд отхвърля основанията, че предоставените помощи са несъвместими с вътрешния пазар, тъй като са предназначени за отстраняване на щети, претърпени от едно-единствено дружество. В това отношение Общият съд уточнява, че

¹ Приетата от Швеция мярка за помощ представлява индивидуална помощ, която Швеция решава да предостави на SAS като дружество, което отговаря на условията на схема за гарантиране на заеми, чиято цел е да се подпомогнат всички шведски авиокомпани в рамките на пандемията от COVID-19, за която Швеция е изпратила уведомление на Комисията след датата на изпращане на уведомление за индивидуалната мярка за помощ и която е била одобрена от последната на 11 април 2020 г. на основании член 107, параграф 2, буква б) ДФЕС.

² Решение на Комисията C(2020) 2416 final относно държавна мярка SA.56795 (2020/N) — Дания — Обезщетение за вредите, претърпени от SAS вследствие на пандемията от COVID-19.

³ Решение на Комисията C(2020) 2784 final относно държавна помощ SA.57061 (2020/N) — Швеция — Обезщетение за вредите, претърпени от SAS вследствие на пандемията от COVID-19.

⁴ По смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС.

⁵ В решението си от 17 февруари 2021 г., Ryanair/Комисия, [T-259/20](#) (вж. също прессъобщение [№ 17/21](#)), Общият съд извършва аналогичен анализ на законосъобразността на схема за държавна помощ, приета от Франция в отговор на последиците от пандемията от Covid-19 за френския пазар на въздушен транспорт. В решението си от 14 април 2021 г., Ryanair/Комисия, [T-388/20](#) (вж. и прессъобщение [№ 53/21](#)), Общият съд разглежда друга мярка за индивидуална помощ на основание член 107, параграф 2, буква б) ДФЕС.

съгласно член 107, параграф 2, буква б) ДФЕС една държавна помощ може да бъде предназначена за отстраняване на щети, причинени от извънредно събитие, дори ако от нея се ползва само едно предприятие и не отстранява всички щети, причинени от това събитие. Следователно **Комисията не е допуснала грешка при прилагане на правото само поради това че от мерките за помощ в полза на SAS не се ползват всички лица, пострадали от вредите, причинени от пандемията от Covid-19.**

На второ място, Общият съд отхвърля основанието на Ryanair, с което се оспорва пропорционалността на мерките за помощ в сравнение с вредите, причинени на SAS от пандемията от Covid-19. Общият съд най-напред припомня, че член 107, параграф 2, буква б) ДФЕС позволява да се компенсират единствено неизгодните икономически обстоятелства, причинени пряко от природни бедствия или други извънредни събития. При това положение **предвид променливия характер на пандемията и това че определянето на размера на причинената на SAS вреда по необходимост има прогнозен характер, Комисията е представила достатъчно точен метод за оценяване на посочените вреди, чрез който може да се избегне рискът от евентуална свръхкомпенсация**⁶. В този контекст Общият съд подчертава и поетия от Дания и от Швеция ангажимент да извършат последваща оценка на действително претърпените от SAS вреди най-късно до 30 юни 2021 г. и евентуално да поискат от последното да възстанови помощта, която надхвърля посочените вреди, като се вземат предвид всички помощи, които могат да се предоставят на SAS поради пандемията от COVID-19, включително от чуждестранни органи.

На трето място, Общият съд отхвърля основанието за твърдяно нарушение на принципа на недопускане на дискриминация. Всъщност една индивидуална помощ по самото си естество въвежда разлика в третирането, дори дискриминация, която е присъща на индивидуалния характер на мярката. Да се поддържа, че такава помощ противоречи на принципа на недопускане на дискриминация, означава системно да се поставя под въпрос съвместимостта с вътрешния пазар на всяка индивидуална помощ, въпреки че правото на Съюза позволява на държавите членки да предоставят такива помощи, стига да са изпълнени всички условия по член 107 ДФЕС.

Освен това, дори да се предположи, че въведената с разглежданата мярка разлика в третирането може да се приравни на дискриминация в приложение на този принцип, тя може да бъде обоснована, когато е необходима, подходяща и пропорционална за постигането на легитимна цел. Също така, доколкото Ryanair се позовава и на член 18 ДФЕС, Общият съд посочва също, че тази разпоредба забранява всякаква дискриминация, основана на гражданство в областта на прилагане на Договорите, без да се засягат техните специални разпоредби. Според Общия съд обаче член 107, параграф 2, буква б) ДФЕС е една от специалните разпоредби на Договорите и затова той продължава анализа на разглежданите мерки на тази основа.

В това отношение Общият съд потвърждава, от една страна, че целта на разглежданите мерки отговаря на изискванията по член 107, параграф 2, буква б) ДФЕС, тъй като те действително целят да отстранят частично щетите, причинени на SAS от извънредно събитие, а именно пандемията от Covid-19. От друга страна, Общият съд констатира, че **разликата в третирането в полза на SAS е подходяща за постигане на целта на посочените мерки и не надхвърля необходимото за нейното постигане, предвид това че SAS притежава най-големия пазарен дял в Дания и в Швеция и че този дял е значително по-голям от дяловете на най-непосредствения му конкурент в двете държави.**

---

⁶ Комисията посочва, че размерът на претърпяната от SAS вреда съответства на „загубата на добавена стойност“, която се изразява в разликата между приходите за периода от март 2019 г. до февруари 2020 г. и тези за периода от март 2020 г. до февруари 2021 г., от която са приспаднати, от една страна, избегнатите променливи разходи, изчислени въз основа на разходите, направени между март 2019 г. и февруари 2020 г., и от друга страна, свързания със загубените приходи марж на печалба. Размерът на вредата е временно оценен, като е отчетено намаляването на въздушния трафик с между 50 % и 60 % за периода от март 2020 г. до февруари 2021 г. в сравнение с периода от март 2019 г. до февруари 2020 г. и този размер е между 5 и 15 милиарда шведски крони.

На четвърто място, Общият съд разглежда решенията на Комисията от гледна точка на свободното предоставяне на услуги и на свободата на установяване. В този контекст Общият съд посочва, че **Ryanair не показва по какъв начин изключителният характер на мярката може да го разубеди да се установи в Дания или в Швеция или да предоставя услуги от и към тези страни.**

Що се отнася до дело T-379/20, Общият съд констатира също, че мярката за помощ, за която Швеция изпраща уведомление, е субсидиарна спрямо шведската схема за помощ, приета на основание член 107, параграф 3, буква б) ДФЕС за преодоляването на затруднения в шведската икономика, причинени от пандемията от COVID-19⁷. Той обаче отхвърля довода, че по тази причина посочената мярка не може да има за цел да противодейства на извънредно събитие по смисъла на член 107, параграф 3, буква б) ДФЕС. В това отношение Общият съд уточнява, че Договорът за функционирането на ЕС допуска едновременното прилагане на член 107, параграф 2, буква б) ДФЕС и член 107, параграф 3, буква б) ДФЕС, стига да са изпълнени условията на всяка от тези две разпоредби. Това е така по-специално когато фактите и обстоятелствата, които водят до сериозни затруднения в икономиката, произтичат от извънредно събитие.

Накрая, Общият съд отхвърля по същество основанията, изведени от твърдяното нарушение на задължението за мотивиране, и констатира, че не е необходимо да разглежда по същество основанието, изведено от нарушение на процесуалните права, произтичащи от член 108, параграф 2 ДФЕС.

ЗАБЕЛЕЖКА: Актът на Общия съд може да се обжалва пред Съда само по правни въпроси в срок от два месеца и десет дни, считано от съобщаването му.

ЗАБЕЛЕЖКА: С жалбата за отмяна се иска отмяна на актове на институциите на Съюза, които противоречат на правото на Съюза. При определени условия държавите членки, европейските институции и частноправните субекти могат да сезират Съда или Общия съд с жалба за отмяна. Ако жалбата е основателна, актът се отменя. Съответната институция трябва да отстрани евентуалната празнота в правото, създадена с отмяната на акта.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Общия съд

Пълният текст на съдебните решения ([T-378/20](#) и [T-379/20](#)) е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293

Кадри от обявяването на решението са достъпни на „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

---

⁷ Решение от 17 февруари 2021 г., Ryanair/Комисия, [T-238/20](#) (вж. и прессъобщение [№ 16/21](#)), Общият съд отхвърля жалбата на Ryanair срещу решението на Комисията, с което тази шведска схема за помощ се обявява за съвместима с вътрешния пазар.